

Tid Tisdagen den 19 november. Kl. 15:30-16:13
Plats Hörsalen, Stockholms stadsmuseum
Justerat 2019-11-27

Jonas Naddebo

Torun Boucher

Närvarande**Beslutande ledamöter**

Jonas Naddebo	(C) Ordförande
Torun Boucher	(V) Vice ordförande
Kristina Lutz	(M)
Charlotte Helmersson	(M)
Lisa Degerman	(M)
Hanna Gerdes	(L)
Micke Seid	(MP)
Emilia Bjuggren	(S)
Margareta Stavling	(S)
Stian Raneke	(S)
Aida Amoli	(V)

Ersättare

Hanna Werner	(M)
Oscar Sameland	(M)
Ahmed Abdulahi Mohamed	(MP)
Johanna Hedin	(KD)
Bengt Säve-Söderbergh	(S)
Rodrigo Arce Oliver	(V)
Ida Bengtzon	(V)
Sofia Lundin	(Fi)

Tjänstemän:

Stadsarkivet: Johanna Lidén, tf. stadsarkivarie, Johan Bergkvist
Kulturförvaltningen: Förvaltningschefen Robert Olsson, Fredrik Linder,
Eva Camél Fuglseth, Mårten Castenfors, Daniel Forsman, Patrik
Liljegren, Lena Nilsson, Jelena Veljkovic, Maria Avellone Neel, Magnus
Sundin (Kommunal), Maria Sundström (Saco), nämndsekreterare Fabian
Lind och borgarrådssekreteraren Joakim Aspeheim.

§ 1**Justering av dagens protokoll****Beslut**

Kulturnämnden utser vice ordförande Torun Boucher (V) att tillsammans med ordförande Jonas Naddebo (C) justera dagens protokoll.

§ 2**Anmälan av justerat protokoll****Beslut**

Kulturnämnden beslutar att godkänna anmälan av protokoll nr 8/2019 från nämndens sammanträde den 22 oktober, som justerats den 30 oktober.

§ 3**Anmälningsärenden**

Dnr 1.1/34/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Anmälan görs av:

- a) Till kulturnämnden inkomna handlingar
- b) Protokoll rådet för funktionshinderfrågor 2019-11-12
- c) Protokoll arkivutskottet 2019-11-14
- d) Kulturdirektörens beslut på delegation
- e) Stadsarkivets beslut på delegation
- f) Stadsarkivets månadsrapport september
- g) Kulturförvaltningens beslut på delegation avseende kulturmiljö
- h) Protokoll förvaltningsgruppen 2019-10-14
- i) Protokoll förvaltningsgruppen 2019-11-11
- j) Protokoll Stockholms konstråd 2019-10-24
- k) Nedskrivning av utestående kundfordringar med förfallodag t o m 2019-12-31, kulturförvaltningen

§ 4**Uppdatering av programmet för upphandling och inköp (KS 2019/799) Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/2412/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen och Stadsarkivet:

1. Att godkänna och överlämna förvaltningarnas tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Att förklara beslutet omedelbart justerat

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens och Stadsarkivets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-11-08.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i samband med budget 2019 uppdraget att uppdatera Stockholms stads program för upphandling och inköp. Ett förslag på uppdatering av programmet har nu skickats ut på remiss. Stockholms stads program för inköp kommer när det antas av kommunfullmäktige att ersätta det tidigare Program för upphandling och inköp i Stockholms stad (dnr. 170-850/2015).

Kulturförvaltningen och Stadsarkivet välkomnar att förslaget till nytt program för inköp har tagits fram. De mål som ställs för stadens inköpsorganisation och i förlängningen för de leverantörer som vill lämna anbud till staden, är förväntade med tanke på att staden är en stor inköpare inom den offentliga sektorn. Förvaltningen vill dock särskilt betona behovet av ytterligare vägledning kring avvägningar mellan olika inriktningsmål i inköpsprocessen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordförande Jonas Naddebo (C), Kristina Lutz m.fl. (M), Hanna Gerdes (L) och Micke Seid (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) föreslår att kulturnämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag samt att därutöver anföra följande:

Vänsterpartiets uppfattning är att offentlig upphandling och inköp ska användas för att driva samhällsutvecklingen i en

ekologiskt, socialt, demokratiskt och ekonomiskt hållbar riktning.

I grunden behöver staden i större utsträckning bedriva samhällsviktiga tjänster i egen och i ideell regi, för att värna välfärden för stockholmarna och stoppa skatteslöseriet som ger vinstsyftande bolag rätten att tjäna grova pengar på skolor, gruppboenden och äldreboenden. Fortfarande är kommunal regi den enda garanten för att tillgodose allmänhetens insyn, rätten till kollektivavtal och direkt rådgivning för staden att ingripa när verksamheter inte fungerar.

Det program som vi var med om att ta fram under den förra mandatperioden, som redan reviderats av den nya majoriteten, gav staden större möjligheter att ställa krav på exempelvis utbildningsnivå, bemanning och yrkesmässig förmåga att leverera det som staden beställer. Klausulen för meddelarfrihet breddades och stadens leverantörer skulle inte få konkurrensfördelar genom bristande anställningsvillkor. Krav skulle ställas på särskilda kontraktstvillkor i nivå med svenska kollektivavtal så långt det var ändamålsenligt och möjligt enligt lag, när leverantörerna inte var kollektivavtalsanslutna. För första gången i stadens historia ställdes krav på bland annat tjänstepension i upphandlingen av hemtjänsten. Programmet hade också ett uttalat syfte att bidra till miljöprogrammets ambitioner. Införandet av sociala krav och miljökrav bidrog tydligt till målet om ett Stockholm för alla.

Avsaknaden av viktiga sociala och miljörelaterade krav i det program som dåvarande alliansen införde bidrog till sämre kvalitet och underbudskonkurrens. Givetvis välkomnar vi därför att man behåller en hel del i nuvarande program och vill skärpa vissa skrivningar om miljö, klimat, djurskydd och etisk handel. Frågan är vad det betyder i praktiken. Exempelvis anser vi att korruption i alla situationer ska motverkas och att skrivningarna om korruption både är för vaga och för svaga.

Vi ifrågasätter starkt varför vartenda ord om krav i nivå med svenska kollektivavtal tas bort ur programmet, där vi istället ser behov av högre ambitioner. Möjligheten att exempelvis arbeta för att kunna kräva försäkringar för de anställda verkar inte vara något som majoriteten vill prioritera. Vi saknar också ambitioner att utvärdera den bristande kontinuiteten som LOU-upphandlingar inom välfärden innebär eller att ens vilja skydda LSS-

verksamheter från sådana upphandlingar. Tidigare text om strävan mot uppföljnings- och rapporteringsrutiner som gör det möjligt med en neutral jämförelse för utförare i valfrihetssystemen har strukits liksom att särskild hänsyn ska tas till ILO:S grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter. Sammantaget är tyvärr det reviderade programmet en politisk anpassning högerut.

- 3) Emilia Bjuggren m.fl. (S) föreslår att kulturnämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra:

Förslaget till uppdatering av stadens program för upphandling och inköp gör det ytterligare tydligt att den nuvarande majoriteten saknar ambitioner för stadens upphandlingsverksamhet, Avsaknaden av målen i Agenda 2030, som bör vara en utgångspunkt i all verksamhet som staden bedriver, inklusive i stadens program för inköp, är anmärkningsvärt då staden i andra sammanhang säger sig vilja vara ledande i implementeringen av Agenda 2030. Styrdokument såsom detta måste vara relaterade till agendan och inköpare måste få utbildning i hur upphandlingar kan bidra till att nå målen i agendan. De tre uppsatta målen majoriteten valt att fokusera programmet på är i huvudsak av ekonomisk natur. Att arbeta med Agenda 2030 i inköpsarbetet innebär bland annat att i upphandlingsarbetet utgå från social och ekologisk hållbarhet och ha insikt om hur stadens agerande påverkar världen utanför staden. Det ger vidare en god grund för jämställdhetsarbete i upphandlingen.

Att som en stor aktör på upphandlingsområdet inte vilja påverka och skapa ett mervärde för pengarna är förvånande. Genom att ställa krav på leverantörer och på de varor och tjänster som upphandlas kan upphandling bidra inte enbart till en ekonomisk och kvalitativ hållbarhet, utan även till ett socialt och demokratiskt ansvarstagande Stockholm samtidigt som välfärden utvecklas och medborgarnas behov tillgodoses. Vi vet av erfarenhet att sociala krav i upphandling bidrar till att kompetensförsörjningen underlättas i välfärdssektorn och en inkluderande arbetsmarknad där medborgarna ges bättre förutsättningar för delaktighet i samhället genom att komma ut i arbete och praktik. Därför är det oroande att se att majoriteten nu går från att ställa krav på leverantörerna i syfte att minska arbetslösheten för grupper utanför arbetsmarknaden och

öppna upp för anställning och praktik, till att istället uppmåna nämnder och bolag till att endast sträva efter att nå samma mål

Sedan det nu gällande programmet för upphandling och inköp antogs i kommunfullmäktige har lagstiftaren ansett det nödvändigt att, när det är behövt, ställa villkor om lön, semester och arbetstid. Det var något den dåvarande borgerliga oppositionen debatterade emot när det fördes in i nuvarande program med argumentet att det hämmade småföretagandet. Vi anser att stadens leverantörer inte ska kunna skaffa sig konkurrensfördelar genom bristande arbetsvillkor för sina anställda. Den idén leder bara till osund konkurrens som slår ut de schysta företagen. Därför är det oroande att den politiska majoriteten nu stryker alla skrivningar om kollektivavtalsliknande villkor. Vi ser stora risker i att inte fortsatt belysa de arbetsrättsliga villkoren i stadens upphandlingsprogram, trots nu gällande lagstiftning.

Bedömningen av om det föreligger ett behov av att ställa arbetsrättsliga villkor måste göras i den enskilda upphandlingen. För de fall det är behövt ska den upphandlande enheten även som särskilda kontraktsvillkor ange villkor i enlighet med ILO:s åtta kärnkonventioner. Det ställer stora krav på de enheterna att göra dessa bedömningar då de inte kan förväntas ha kunskap om de arbetsvillkor som gäller för hela arbetsmarknaden. Vilka faktorer som ska påverka bedömningen av när det är behövt att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor kommer att variera med tiden vilket kräver en stor arbetsinsats av den upphandlande enheten. Denna behovlighetsbedömning kräver en god insikt i olika branscher och därför gav vi servicenämnden ett övergripande ansvar för att tillhandahålla konsultativt stöd vid användning av arbetsrättsliga villkor i upphandlingar. Detta togs dock bort av den nuvarande majoriteten.

Denna problematik noteras också av kulturförvaltningen som pekar på att det i det tidigare programmet gavs viss vägledning kring vilka avvägningar som ska göras, någon motsvarande vägledning finns inte i den version som nu föreslås. Flera av målområdena är något motsägelsefulla och en vägledning kring hur olika områden ska prioriteras gentemot varandra hade varit önskvärd.

Sammantaget, när kravet på kollektivavtalsliknande villkor tas bort ur programmet och inget stöd ges riskerar nämnder och styrelser att helt upphöra att ställa kravet eftersom lagstiftningen är förenad med ett krav på behövlighetsprövning och därmed en möjlighet att se dessa krav som icke behövliga. Omvänt om staden ville upprätthålla krav på goda arbetsvillkor hade det varit naturligt att låta det finnas kvar i programmet tillsammans med vägledning om hur detta ska tillämpas i staden. Det är också värt att notera att lagstiftningen inte är lika långtgående som den tillämpning som staden valt att hävda exempelvis i fråga om avtalen för hemtjänsten, som regleras enligt Lagen Om Valfrihet (LOV). Där ställdes också krav på en pension i nivå med avtal vilket garanterar att de som jobbar med våra äldre själva får en värdig ålderdom.

Vidare anser vi att programmet bör gå längre i meddelarfriheten än vad lagen kräver för att stärka förtroendet för stadens upphandlingsarbete. Även anställda, underkonsulter och underleverantörer bör kunna påtala oegentligheter. Även detta är något som enligt gällande lagstiftning ska behövlighetsbedömas i relation till proportionalitetsprincipen, de anställdas lojalitetsplikt och skyddet för företagshemligheter, men då privata aktörer i allt större utsträckning sköter verksamheter som historiskt sett har varit kommunala angelägenheter är det nödvändigt att utsträcka meddelarfriheten.

I programmet hänvisas till stadens miljöprogram och handlingsplaner som styrande och vägledande i upphandlings- och inköpsarbetet, samt att miljö- och klimataspekter framgår av bilagor. Upphandling av livsmedel pekas dock särskilt ut i programmet, vilket tenderar att göra programmet inkonsekvent och otydligt. En komplettering med tydligare miljö- och klimatkrav bör ske. Till exempel har transporter, kemikalier, energianvändning, hantering av byggavfall och schaktmassor en stor påverkan och bör stå med i programmet. Ett generellt krav på nollutsläpp eller klimatneutralitet måste vara självklart i alla upphandlingar.

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Jonas Naddebo (C), Kristina Lutz m.fl. (M), Hanna Gerdes (L) och Micke Seid (MP).

Reservation

Vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för sina respektive förslag.

§ 5**Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd. Revidering med fokus på evenemang (KS 2019/1408). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/2538/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

1. Att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Att förklara beslutet omedelbart justerat

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-11-08.

Sammanfattning

Ärendet rör trafikkontorets förslag på justering av taxor samt vissa gränsdragningar mellan trafikkontorets enheter.

Med Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd menas stadens avgiftssättning i samband med upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd på den mark som staden förvaltar.

Denna revidering har fokuserats kring att hantera gränsdragningen mellan de två enheter på trafikkontoret som hanterar remisser från polismyndigheten angående ansökan om tillstånd att använda offentlig plats: evenemangstillståndsenheten och upplåtelseenheten.

Målet med revideringen är att uppnå en effektivare handläggning av upplåtelseärenden på trafikkontoret samt bättre service för den som söker. Av den anledningen föreslår trafikkontoret förändringar i tillämpningen av huvudsyftesprincipen vid avgiftssättning av upplåtelser med polistillstånd samt mindre justeringar i vissa kategorier.

Kulturförvaltningen ställer sig positiv till förslaget.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

§ 6**Motion (KS 2019/738) om att Skönhetsrådet ges beslutsrätt. Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/1831/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

1. Att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Att förklara beslutet omedelbart justerat

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-11-08.

Sammanfattning

Peter Wallmark och Martin Westmont (SD) lämnade den 7 maj 2019 en motion där kommunfullmäktige föreslås besluta att Skönhetsrådet ges beslutsrätt i frågor som rör bevarandet av Stockholms skönhet. De pekar på att stadsmiljön förändras, byggnader rivs och menar att stadens kulturhistoriska värden skulle kunna behandlas på ett mer varsamt sätt.

Kulturförvaltningen ser liksom motionärerna att Stockholms kulturhistoriska värden är viktiga att värna i stadsutvecklingen. Skönhetsrådet fyller en mycket viktig funktion i Stockholm när det gäller stadsplanering och stadsutveckling. Kulturförvaltningen anser dock att förslaget är tveksamt ur rättslig och demokratisk synvinkel. Det verkar till exempel inte rimligt att Skönhetsrådet skulle få en beslutsrätt som inskränker den beslutsrätt som den politiskt tillsatta stadsbyggnadsnämnden har idag. Kulturförvaltningen bedömer att den nuvarande ordningen, med Skönhetsrådet som ett fristående expertorgan under kommunfullmäktige, är bra och förvaltningen ser inga skäl att ändra den.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

§ 7**Motion (KS 2019/764) om att satsa på ett
litteraturhus. Svar på remiss från
kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/1832/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

1. Att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Att förklara beslutet omedelbart justerat

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-11-08.

Sammanfattning

Sissela Nordling Blanco och Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Stockholms stad inrättar ett litteraturhus för att stärka kulturen i Stockholm och att staden utreder möjligheterna att placera litteraturhuset i Medborgarhusets lokaler på Medborgarplatsen, eftersom Medborgarhuset nu genomgår omfattande renoveringar. Förvaltningen bedömer övergripande att ett litteraturhus som drivs av fria kulturaktörer skulle kunna tillföra ytterligare en dimension i Stockholms kulturliv, men gör samtidigt bedömningen att stadens biblioteksverksamhet redan idag bedriver stora delar av den programverksamhet som ett litteraturhus skulle kunna erbjuda allmänheten. Förvaltningen kan också konstatera att redan idag kan fria kulturaktörer söka kulturstöd för kulturevenemang samt vidare att stöd till kulturetablering och utveckling också är möjligt att söka efter dialog med förvaltningen.

Vad gäller förslaget om en placering av ett litteraturhus i Medborgarhusets lokaler på Medborgarplatsen bedömer

förvaltningen att det i dagsläget inte är möjligt, utan att färdigställandet väsentligt fördröjs med tillkommande stora kostnader. Detta då huset sedan länge är detaljplanerat och den absoluta merparten av ytorna är uthyrda inför återinvigningen hösten 2020. Slutligen ser förvaltningen finansieringsfrågan av ett eventuellt litteraturhus, med dess olika intressenter, som en fråga i behov av mer djupgående analys.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

Ersättaryttrande

Sofia Lundin (Fi) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Om jag hade haft rösträtt hade jag yrkat följande

- att avslå förvaltningens förslag till beslut
- att bifalla motionen
- att därutöver anföra följande

Feministiskt initiativ vill stärka litteraturen och läsning i Stockholm. Det handlar både om att stärka stadens bibliotek och bibliotekarier så att det finns en bred variation av program och aktiviteter men vi anser att staden också bör ta nya initiativ som kan leda till att litteraturen får ta större plats. För oss handlar det om att skapa ännu fler arenor och rum för kultur och inte minst för möten mellan litteraturläskare och författare.

Vi har inspirerats av levande kulturstäder som Berlin och Oslo och vi tror att Stockholm har plats för ett Litteraturhus. Var det ska vara placerat i staden går självklart att diskutera men vi hoppas att det i framtiden ska finnas en vilja att samtidigt som vi utvecklar stadens biblioteksverksamhet, också kan öppna dörrarna för nya verksamheter.

§ 8**Val av nya ledamöter till styrelsen för Gunhild och Sigrid Rossanders donationsfond**

Dnr 1.1/254/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

1. Att utse byggnadsantikvarie Per Olgarsson och antikvarie Minja Hjorth till nya ledamöter i styrelsen för Gunhild och Sigrid Rossanders donationsfond.

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-11-08.

Sammanfattning

Enligt stadgarna för Gunhild och Sigrid Rossanders donationsfond, vars ändamål är att främja vetenskaplig forskning rörande äldre bebyggelse inom Stockholms stad, ska kulturnämnden, ur Stadsmuseets personal utse ordförande (stadsantikvariern är självskriven enligt stadgarna), två ledamöter och ersättare för dessa i stiftelsens styrelse. Till ledamöter skall väljas sakkunniga tjänstemän inom Stadsmuseet. Ledamöterna Ylva Blanks och Annika Jägerholms anställningar på Stadsmuseet har avslutats varför byggnadsantikvarie Per Olgarsson och antikvarie Minja Hjorth föreslås som nya ledamöter.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

§ 9**Sammanträdestider för kulturnämnden 2020**

Dnr 1.1/2796/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

1. Att fastställa datum för sammanträdestider 2020 enligt följande:

18 feb
10 mars
21 april
26 maj
16 juni
25 aug
22 sep
20 okt
24 nov
15 dec

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-11-08.

Sammanfattning

Kulturförvaltningen föreslår för 2020 ett schema som omfattar tio nämndmöten. Tiderna är framtagna med beaktande av stadsledningskontorets tidplan för budget- och uppföljningsarbete för år 2020. Enligt tidplanen ska budgetärendena vara nämndbehandlade senast följande datum: verksamhetsberättelsen den 20 februari, flerårsbudgeten den 27 april, tertialrapport 1 den 1 juni, tertialrapport 2 den 28 september och verksamhetsplan för 2021 den 8 januari 2021. Hänsyn är också tagen till skolornas lov.

Datum:

18 feb
10 mars
21 april
26 maj
16 juni
25 aug
22 sep
20 okt
24 nov
15 dec

Samtliga sammanträden är på tisdagar och hålls kl. 15.30.
Möteslokaler meddelas senare.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

§ 10**Information och övriga frågor**

-En skrivelse från vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V), Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Sofia Lundin (Fi) om biblioteken lämnades in och togs emot för beredning.

-Information om kulturförvaltningens omställning under 2019.

-Information om kulturskolan och internationella biblioteket.

Vid protokollet,
Fabian Lind